Plattelands
Ontwikkelings
Programma
Regiebureau

Netwerkbijeenkomst Precisielandbouw

21 november 2019

Kees Anker Regiebureau POP

POP3 in Nederland

- Alle EU-lidstaten hebben een Rural Development Plan, tweede pijler van GLB
- Programma loopt van 2014 tot en met 2020
- NL programma goedgekeurd in 2015
- Cofinanciering en Openstellingen door de 12 provincies
- Totaal 1,5 miljard euro beschikbaar
- NL heeft keuze gemaakt dat geld zoveel mogelijk bij de landbouw terecht komt

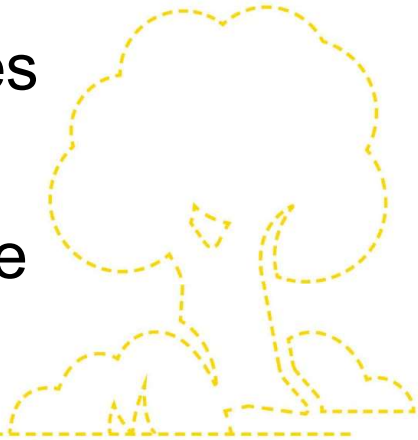

Onderdelen POP3

POP3 bevat zes onderdelen en meerdere maatregelen:

1. Innovatie, inclusief verbetering verkaveling
2. Jonge landbouwers
3. Agrarisch Natuurbeheer
4. Landbouw en water
5. LEADER (lokale initiatieven)
6. Brede weersverzekering

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

Innovatie in de landbouw

- Ontwikkelen van innovaties - EIP-Agri (€ 75 mln.) https://netwerkplatteland.nl/innovatie/projecten/kaart
- Verspreiden van kennis over innovaties (€ 40 mln.) Ca. 120 projecten, waarvan 15 precisielandbouw
- Investeringen in innovaties (€ 60 mln.). Vele aanvragen en investeringen, o.a. precisie-spuiten en precisiebemesting

KIA Landbouw, Water, Voedsel

Missiegedreven innovatiebeleid

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

Topsectoren 2.0

- Missiegedreven Innovatiebeleid
  - Opstellen missies door departementen
  - Opstellen Kennis- en Innovatieagenda (KIA) door topsectoren

- Daarnaast Klimaatakkoord
  - Met 6 maanden faseverschil

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

Topsectoren 2.0

1 Kringlooplandbouw; 2 Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie; 3 Klimaatbestendig landelijk en stedelijk gebied in 2050; 4 Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel; 5 Duurzame en veilige Noordzee, oceanen en binnenwateren; 6. Nederland is en blijft de best beschermde delta, ook na 2100

Regeerakkoord

Aanpak: missiegedreven

Missies (ministeries)

1 Veiligheid
2 Gezondheid en Zorg
3 Energietransitie en Duurzaamheid
4 Landbouw, Water, Voedsel
5 Sleuteltechnologieën
6 Maatschappelijk verdienvermogen

KIA's (TKI's)

Meerjarige Missiegedreven Innovatie Programma's (MMIPs)

Achterban

Call PPS

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

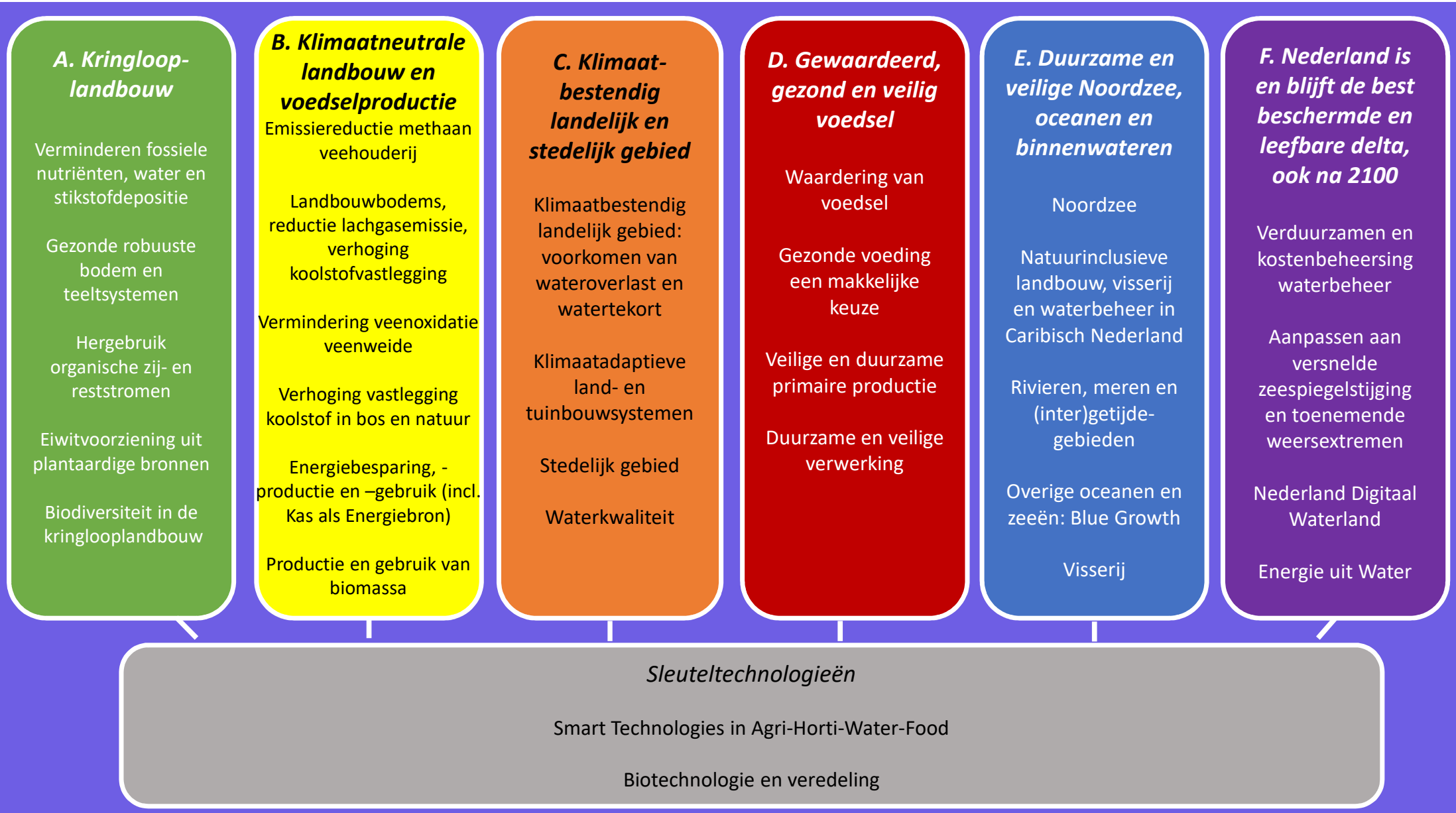
A. Kringloop-landbouw
Verminderen fossiele nutriënten, water en stikstofdepositie
Gezonde robuuste bodem en teeltsystemen
Hergebruik organische zij- en reststromen
Eiwitvoorziening uit plantaardige bronnen
Biodiversiteit in de kringlooplandbouw
B. Klimaatneutrale landbouw en voedselproductie
Emissiereductie methaan veehouderij
Landbouwbodems, reductie lachgasemissie, verhoging koolstofvastlegging
Vermindering veenoxidatie veenweide
Verhoging vastlegging koolstof in bos en natuur
Energiebesparing, -productie en –gebruik (incl. Kas als Energiebron)
Productie en gebruik van biomassa
C. Klimaat-bestendig landelijk en stedelijk gebied
Klimaatbestendig landelijk gebied: voorkomen van wateroverlast en watertekort
Klimaatadaptieve land- en tuinbouwsystemen
Stedelijk gebied
Waterkwaliteit
D. Gewaardeerd, gezond en veilig voedsel
Waardering van voedsel
Gezonde voeding een makkelijke keuze
Veilige en duurzame primaire productie
Duurzame en veilige verwerking
E. Duurzame en veilige Noordzee, oceanen en binnenwateren
Noordzee
Natuurinclusieve landbouw, visserij en waterbeheer in Caribisch Nederland
Rivieren, meren en (inter)getijde-gebieden
Overige oceanen en zeeën: Blue Growth
Visserij
F. Nederland is en blijft de best beschermde en leefbare delta, ook na 2100
Verduurzamen en kostenbeheersing waterbeheer
Aanpassen aan versnelde zeespiegelstijging en toenemende weersextremen
Nederland Digitaal Waterland
Energie uit Water
Sleuteltechnologieën
Smart Technologies in Agri-Horti-Water-Food
Biotechnologie en veredeling

A. Kringlooplandbouw

Missie: In 2030 is in de land- en tuinbouw het gebruik van grondstoffen en hulpstoffen substantieel verminderd en worden alle eind- en restproducten zo hoog mogelijk verwaard. De emissies van vervuilende en vermestende stoffen naar grond- en oppervlaktewater zijn tot (nagenoeg) nul gereduceerd. Ecologische omstandigheden en processen vormen het vertrekpunt voor voedselproductie waardoor biodiversiteit zich herstelt en de landbouw veerkrachtiger wordt.

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

MMIP's

Missie A Kringlooplandbouw

- A1. Verminderen fossiele nutriënten, water en stikstofdepositie
- A2. Gezonde, robuuste bodem en teeltsystemen gebaseerde op agro-ecologie en zonder schadelijke emissies naar grond en oppervlaktewater
- A3. Hergebruik organische zij- en reststromen
- A4. Eiwitvoorziening voor humane consumptie uit (nieuwe) plantaardige bronnen
- A5. Biodiversiteit in de kringlooplandbouw

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

2 Missiedoorsnijdende sleuteltechnogieën

- ST 1. *Smart technology* in Agri-Horti-Water- Food
  - *Smart technology* voor meten, beslissen en handelen op meer gedetailleerde schaal: van veld naar plot, van kas naar plant, van groep naar dier, van batch naar product, van watervoorziening naar leidingsegment, van bevolkingsgroep naar individu.
  - Geavanceerde robots en *dedicated* mens-machine-interactie voor optimale beslissingen
- ST 2. Biotechnologie en Veredeling (plant, dier)
  - Genoomtechnologie, Bioinformatica, *Genome prediction*, *Gene editing*, Innovatieve technieken (zoals epigenetica), Fenotypering, Zaaizaadtechnologie
  - (Witte) biotechnologische technieken voor cascasdering biomassa

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

Instrumenten

- Jaarlijkse call voor PPS-projecten
- Programma's bij NWO
- MKB-innovatiestimulering: MIT
- Netwerkactiviteiten, innovatiemakelaars
- Nieuw: kennisdoorwerking en valorisatie

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

Call topsectoren Agri&Food en Tuinbouw&Uitgangsmaterialen

- Gezamenlijke procedure van de topsectoren A&F en T&U, TS W&M deed (dit jaar nog) niet mee
- Oproep voor Missie A t/m E (F niet) en sleuteltechnologieën
- Procedure:
  - 1 april: openstellen call
  - 15 mei: deadline projectideeën
  - 15 juni: reactie op projectideeën
  - 31 aug: deadline projectvoorstellen
  - Sept/okt: beoordeling door reviewcommissies
  - 22-31 okt: besluit TKI besturen en topteams
  - 1 nov: advies naar LNV, terugkoppeling naar indieners
  - Nov/dec: evaluatie en analyse

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

Voorwaarden voor een PPS

- Het voorstel levert een bijdrage aan de missies Landbouw, Water, Voedsel en/of de KIA Agri&Food en/of de KIA Tuinbouw & Uitgangsmaterialen
- Ontwikkeling van nieuwe vnl. toegepaste kennis (maar fundamenteel onderzoek en experimentele ontwikkeling mogelijk)
- Samenwerking tussen minimaal 2 private partijen en een kennisinstelling
- Indiener is een in Nederland gevestigd bedrijf of brancheorganisatie, samen met een kennisinstelling
- Minimaal 50% private bijdrage, waarvan minimaal de helft in cash (uitzondering voorstellen Voedselveiligheid).

Publiek-privaat waar het kan; publiek waar het moet:

- Cofinanciering mag van andere overheden komen (provincies, gemeenten, waterschappen, greenports, onderwijsinstellingen,….)
- LNV neemt gerichte acties voor onderwerpen waar geen PPS-voorstellen voor komen (witte vlekken)

TOPSECTOR WATER & MARITIEM

TOPSECTOR TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Topsector Agri& Food

Advies call 2019

Onderwerp	Aantal projecten	% geh.	Voorstel publiek budget (k€)	% geh.
A. Kringlopen, mineralen, rest- en zijstromen, eiwit transitie	19	66	9.181	67
A. Robuuste plantaardige productie	25	81	14.498	76
B. Klimaatneutrale productiesystemen	7	64	4.419	70
C. Klimaatadaptatie, waterbeheer	14	67	8.701	79
D. Voeding en gezondheid, consument, waardering sector	7	70	4.150	60
D. Veilige producten en processen	16	73	9.615	63
D. Duurzame en veilige dierlijke productie	7	78	2.620	70
ST. Technologie, robotica, data, AI	8	67	11.881	68
ST. Veredeling en uitgangsmaterialen	17	68	9.353	67
Totaal	120	71%	74.418	69%

Voorbeelden van PPS-projecten

Agri&Food (zie www.topsectoragrifood.nl)
Precisielandbouw 2.0 (2015) en 4.0 (2019)
Data Intensive Smart Agrifood Chains (2017)
Slimme mechanisatie (2017)
Tuinbouw & Uitgangsmaterialen (zie www.TopsectorTU.nl)
Precisietuinbouw (2017)
Data driven integrated growing systems (2018)
Nieuw
Handsfree production in agri-food
AGROS: Evolution to sustainable Agricultural Operation Systems

MKB Innovatie Topsectoren (MIT)

- Kennisvouchers
- Haalbaarheidsprojecten
- R&D samenwerkingsprojecten

- Innovatiemakelaars
- Netwerkactiviteiten
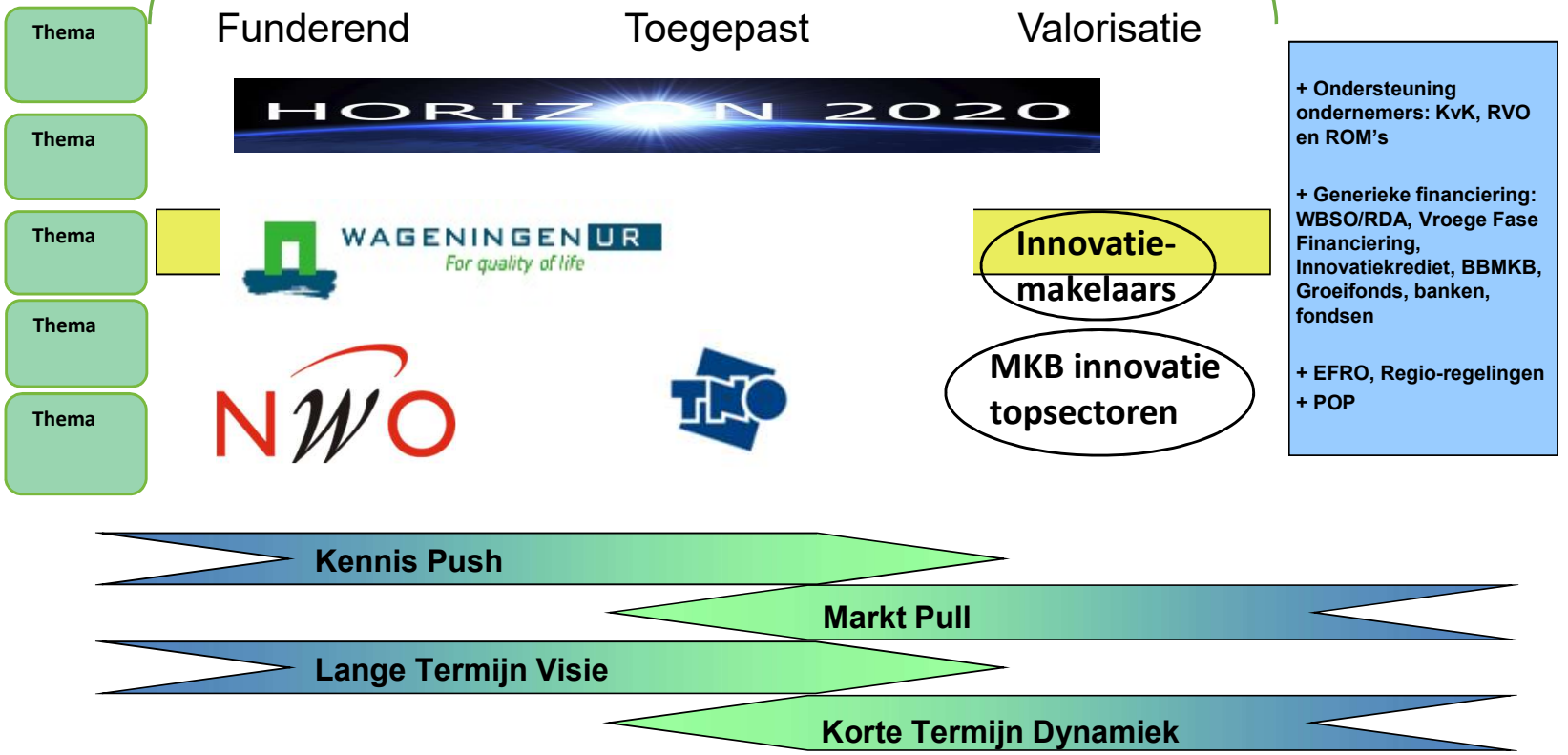
Het speelveld/de kennisketen